وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیهٔ
معلم و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

حسن خط

صنف ششم

سال چاپ: ۱۳۹۰ هـ . ش.

کتب درسی متعلق به وزارت معارف بوده خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با متخلفین برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیهٔ
معلم و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

حسن خط

صنف ششم

سال چاپ: ۱۳۹۰ هـ . ش.

کمیته های تألیف، تحقیق و تدقیق کتاب

مؤلفان:

۱. محمد ظاهر طاهری آمر دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.
۲. عبدالجلیل آخند زاده عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.

مطالعه و تأیید:

شورای ملی:

اعضای کمیسیونهای امور دینی، معارف و تحصیلات عالی ولسی جرگه و مشرانو جرگه.

تحقیق و تدقیق:

پوهنتون کابل:

- پوهندوی محمد رفیق رفیق استاد پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل.

اکادمی علوم:

- معاون سرمحقق شریف الله عضو علمی اکادمی علوم.
- سر محقق عبدالواجد واجد عضو علمی اکادمی علوم.

وزارت معارف:

۱. نفیسه پوپلزی عضو دیپارتمنت آرت وهنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.
۲. حفیظ الله «منیر» عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.
۳. سید انور میچنخیل عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.
۴. محمد غالب الله یار عضو دیپارتمنت آرت وهنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.
۵. احمد شفیق برنایار استاد لیسه مسلکی هنرها.
۶. بلقیس احمدی استاد لیسه مسلکی هنرها.
۷. فرحتیار استاد لیسه مسلکی هنرها.

کمیتهٔ بررسی محتوا، مسایل دینی، سیاسی و فرهنگی:

- داکتر عطاء الله واحدیار مشاور ارشد وزارت معارف و رئیس نشرات.
- دکتور محمد یوسف نیازی مشاور وزات معارف.

کمیتهٔ نظارت تحقیق و تدقیق:

– دکتور اسد الله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی، تربیهٔ معلم و مرکز ساینس
– دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژهٔ انکشاف نصاب تعلیمی
– معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

کمپوز و دیزاین: میرمحمد سهیل انصاری

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سرود ملی

دا وطـــن افغانـــستـان دی
دا عـــزت د هـــر افغـــان دی

کـور د سـولې کـور د تـورې
هـــر بچـــی یـــې قهرمـــان دی

دا وطـــن د ټولـــو کـــور دی
د بلوڅـــــــو د ازبکـــــــو

د پـــښتـون او هـــزاره وو
د ترکمنـــــــو د تاجکـــــــو

ورســـره عـــرب، ګوجـــر دي
پامیـــــریان، نورستانیـــــان

براهـــوي دي، قزلبـــاش دي
هـــم ایمـــاق، هـــم پـــشه یـــان

دا هیـــواد بـــه تـــل ځلیـــږي
لکـــه لمـــر پـــر شـــنه آسمـــان

پـــه سینـــه کـــې د آسیـــا بـــه
لکـــــه زړه وي جـــــاویدان

نـــوم د حـــق مـــودی رهبـــر
وایـــو الله اکبـــر وایـــو الله اکبـــر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف

معلمان و شاگردان عزیز،

تعلیم و تربیه اساس انکشاف و توسعهٔ هر کشور را تشکیل می دهد، نصاب تعلیمی یکی از عناصر مهم تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های معاصر جامعه وضع می گردد، واضح است که انکشافات علمی و نیازمندی‌های جامعه همواره در حال تَطَوُّر می‌باشد؛ بناء لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغیرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتبی که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده است، موضوعات علمی مفید در آن اضافه شده است، فعال نگه داشتن شاگردان در عملیهٔ تدریس جزء پلان تدریس گردیده است.

امیدوارم تدریس این کتاب با استفاده از روش های آموزش فعال مطابق رهنمود ها و پلان تعلیمی تعیین شده صورت گیرد، و اولیای شاگردان نیز در تعلیم و تربیهٔ با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا اهداف و آروزهای نظام معارف بر آورده گردیده، نتایج و دست آوردهای خوبی برای شاگردان و کشور ما داشته باشد.

من باور دارم که استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات دین مبین اسلام، حس وطن دوستی و معیار های علمی با در نظرداشت نیازمندی های مُبرم جامعهٔ ما انکشاف نماید.

در این عرصه از تمام شخصیت های علمی و دانشمندان تعلیم و تربیهٔ کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائهٔ نظریات و پیشنهادات سالم و مفید خویش مؤلفان ما را در بهبود بیشتر تألیف کتب درسی یاری نمایند.

از همهٔ دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و تدوین نصاب تعلیمی جدید و طبع و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی می نمایم.

و من الله التوفیق

فاروق «وردک»

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست عناوین

درس	صفحه
۱ – نستعلیق با قلم نی	۱
۲ – نستعلیق با پنسل	۲
۳ – نسخ با قلم نی	۳
۴ – نسخ با پنسل	۴
۵ – نستعلیق با قلم نی	۵
۶ – نستعلیق با پنسل	۶
۷ – نسخ با قلم نی	۷
۸ – نسخ با پنسل	۸
۹ – نستعلیق با قلم نی	۹
۱۰ – نستعلیق با پنسل	۱۰
۱۱ – نسخ با قلم نی	۱۱
۱۲ – نسخ با قلم پنسل	۱۲
۱۳ – نستعلیق با قلم نی	۱۳
۱۴ – نستعلیق با پنسل	۱۴
۱۵ – نسخ با قلم نی	۱۵
۱۶ – نسخ با پنسل	۱۶
۱۷ – حروف شکسته (ا ،ب)	۱۷

۱۸ – (ج، د) ۱۸

۱۹ – (ر، س) ۱۹

۲۰ – (ص، ط) ۲۰

۲۱ – (ع، ف) ۲۱

۲۲ – (ق، ک) ۲۲

۲۳ – (ل، م، ن) ۲۳

۲۴ – (و، هـ) ۲۴

۲۵ – (ی) ۲۵

درس اول

نستعلیق با قلم نی

هدف: آشنایی شاگردان با حرکت ها ی حرف (م).

پرسشها:

- آیا حرکت های حرف (م) را به یاد دارید؟
- موقعیت حرف (م) را بالای خط کرسی شرح دهید؟

فعالیت:

درسرمشق ذیل دو نوع اتصال حرف (م) به حروف دیگر وجود دارد، بهتر است که ابتدا توجه و دقت نماییدسپس از روی آن بنویسید..

استادمحترم!

نوشتن اتصال (می) را روی تخته صنف به شاگردان توضیح دهید، نوشتن حرف (م) در اتصال(میت) ابتدا یک عرض قلم نی را به صورت مایل روی کاغذ بگذارید و سپس مطابق شکل با نوک قلم روی آن نیم دایره را رسم کنید.

حرکت سوم را با نوک سمت را ست قلم ادامه دهید و سپس حرف (ت) را به آن وصل کنید.

تمرین منزل :

خط ذیل را به خاطر خوش نویسی بنویسید.

درس دوم

نستعلیق با قلم خودکار

هدف: آموزش خط نستعلیق توسط قلم خود کار.

پرسشها:

❖ آیا به خوش نویسی علاقه مندی دارید اگردارید، چرا؟

فعالیت :

شکل بالا را با در نظرداشت خط کرسی چندین بار بنویسید.

استادمحترم!

طریقهٔ وصل کردن حروف را به شاگردان رهنمایی نموده، شکل فوق را بالای تخته صنف تحریر بدارید تا آن ها حرکت های درست را بدقت متوجه شوند.

تمرین منزل:

در وقت فراغت چند دقیقه تمرین نمایید.

درس سوم

نسخ با قلم نی

هدف: اصول نوشتن خط نسخ توسط قلم نی :

پرسشها:

- ❖ قلم خوب را از چه می شناسید؟
- ❖ آیا کدام وقت خود شما سیاهی ساخته اید؟

فعالیت :

درست نوشتن شکل فوق بالای خط کرسی، فاصله ها و حرکت های قلم را در نظر بگیرید.

استادمحترم!

شاگردان را با نوشتن خط نسخ، با قانون مندی های آن آشنا بسازید و حرکت ها را بالای ایشان کار کنید .

تمرین منزل :

شب چندین بار شکل فوق را تمرین نمایید.

درس چهارم

نسخ با پنسل

هدف: ترتیب و جابجا سازی حروف نسخ بالای خط کرسی باقلم پنسل.

پرسشها:

❖ **اگر خوش نویسی را به صورت فنی فرا گرفتید چه احساس می کنید؟**

هر کس که ترا شناخت جان را چه کند

فعالیت:

شاگردان بر علاوه که در صنف این مطلب را تمرین می کنند و هم می توانند در وقت بیکاری چندین بار با قلم خود کار بنویسند.

استادمحترم!

شکل فوق را بر تخته صنف بنویسید، برای شاگردان حرکت ها، اتصال ها را هم بگوئید و خط ها ی آن ها را نیزاصلاح نمایید.

تمرین منزل :

چندین بار مصرع زیر را در خانه بنویسید.

فرزند و عیال و خانمان را چه کند

درس پنجم

نستعلیق با قلم نی

هدف: درک درست از جابجا ساختن کلمات درخط نستعلیق با قلم نی.

پرسشها:

❖ اگر هنر خطاطی را به صورت دقیق، فنی یاد گرفتید در زنده گی روزانه خـویش از آن چه استفاده می کنید؟

فعالیت:

کوشش کنید در وقت نوشتن شکل فوق زیبایی خط نستعلیق را مراعات نمایید.

استادمحترم!

با نوشتن خط بالا، شاگردان را متوجه حرکت های قلم نی و اتصال حروف بسازید.

تمرین منزل:

مصرع ذیل را به همین شکل زیر، چندین بار نوشته کنید.

درس ششم

نستعلیق با پنسل

هدف : آموزش خوش نویسی خط نستعلیق با قانونمندی های آن.

پرسشها:

❖ دربارهٔ اتصالها و زیبا نویسی چیزی گفته می توانید؟

فعالیت :

شکل فوق را با قلم های خود کار و پنسل بنویسید و کوشش کنید که زیبایی هـای، خوش نویسی را در نظرداشته با شید.

استادمحترم!

خط هر شاگرد را جدا جدا دیده و اصلاح نمایید، آنها را بـه خـوش نویـسی تـشویق کنید و به ایشان بفهمانید که خوش نویسی در تمام زنده گی شان نقش بسیارمهم را بازی می کند.

تمرین منزل :

یک جمله را مطابق ذوق خود بنویسید.

درس هفتم

نسخ با قلم نی

هدف : درک شاگردان با درست نویسی و حرکتهای حروف ذریعهٔ قلم نی.

پرسشها :

- ❖ آیا حرکتهای حروف را می دانید؟
- ❖ اگرشما هنر خطاطی را یاد گرفتید برای هموطنان خود چه خدمت می کنید؟

فرزند وعیال وخانمان را چه کند

فعالیت :

شکل فوق را با همرای قلم نی بنویسید و طریقهٔ جابجا سازی حروف را بالای خط کرسی در نظر داشته و اگر مشکل داشتید از استاد هنر تان کمک بخواهید.

استادمحترم!

درقسمت جابجا سازی حروف بالای خط کرسی، حرکت ها را بر تختهٔ صنف بنوسید. شاگردان را کمک و رهنمایی کنید و در ضمن در گوشهٔ کتابچه خط، شاگردان را اصلاح نمائید.

تمرین منزل :

با توجه و دقت خط زیر را هر شب به میل خود تان بنویسید.

فرزند وعیال وخانمان را چه کند

درس هشتم

نسخ با پنسل

هدف : آموختن کلمات بالای خط کرسی، زیبا نوشتن خط نسخ با قلم خود کار.

پرسشها :

- ❖ آیا گفته میتوانید که برای خوش نویس شدن به چقدر وقت ضرورت دارید؟
- ❖ کمک به هم‌صنفان در شخصیت انسان چه نقش دارد؟

فعالیت :

کوشش کنید که با علاقه مندی هنر خطاطی را فرا گیرید، تنها با نوشتن در صنف اکتفا نکنید می توانید هر زمانی که وقت پیداکردید، خط مورد علاقه خود را چندین بار بنویسید.

استادمحترم!

به شاگردان بگویید که بر علاوهٔ خط فوق مطالبی دیگری را مطابق ذوق خویش بنویسند. شما آنها را در فعالیت داده شده رهنمایی کنید.

تمرین منزل :

مطالب مورد علاقهٔ خود را تمرین کنید.

درس نهم

نستعلیق با قلم نی

هدف : درک از حرکت های حروف و زیبا نوشتن با قلم نی.

پرسشها :

- ❖ آیا با حرکتهای حروف بلدیت پیدا کرده اید؟
- ❖ از نوشتن خط زیبا چه ا حساس می کنید؟

فعالیت:

مصرع فوق را به همین شکل بالای خط کرسی بنویسید کوشش شود، در اثنای تمرین از حوصله مندی کار بگیرید.

استادمحترم!

به شاگردان بگویید که در وقت تمرین با علاقه مندی بنویسند. از مواد و وسایل شاگردان با خبری کنید.

تمرین منزل :

مصراع زیر به همین شکل تمرین شود.

درس دهم

نستعلیق با پنسل

هدف : آموزش خوش نویسی با قلم خود کار.

پرسشها :

❖ کدام یک از شما با هنر خطاطی علاقه دارد؟

آن نیمهٔ نان که بینوایی یابد

وان جامه که کودک گدایی یابد

فعالیت :

بیت فوق را به همین شکل با قلم خود کار تمرین نمایید.

استادمحترم!

بیت فوق را بر تختهٔ صنف بنویسید. حرکت ها را به شاگردان عملاً نشان بـد هیـد و ایشان را در وقت نوشتن رهنمایی کنید.

تمرین منزل :

خط ذیل رادر منزل تمرین کنید.

وان جامه که کودک گدایی یابد آن نیمهٔ نان که بینوایی یابد

درس یازدهم

نسخ با قلم نی

هدف : آموزش خط نسخ با قلم نی و طریق درست نوشتن.

پرسشها :

❖ آیا گاهی روز نامه ها و جراید را مطالعه کرده اید، بگویید که با کدام خط نوشته شده بود؟

دِیوانه کُنِی هَردُو جهانَش بَخشِی

فعالیت :

مصراع بالا را با ظرافتی که دارد بنویسید، کوشش کنید از وسایل و مواد خطاطی خویش حفاظت نمایید.

استادمحترم!

از داشتن و سایل و مواد شاگردان خود را مطمین ساخته، خط فوق را بر تخته صنف بنویسید و آنها را رهنمایی درست نمایید.

تمرین منزل:

خط زیر چندین بار تکرار نوشته شود.

دِیوانه کُنِی هَردُو جهانَش بَخشِی

درس دوازدهم

نستعلیق با پنسل

هدف : آموختن خط نسخ با قلم پنسل و روش درست نوشتن.

پرسشها :

❖ داشتن خط خوب در دیگر مضامین چه تأثیر دارد؟

ان نلت یاریح الصّبا یوما الی ارض الحرم

بلّغ سلامی روضةً فیها النبیّ المحترم

فعالیت :

بیت فوق را به همین شکل تمرین نموده به فعالیت خود ادامه می دهید.

استادمحترم!

طریقهٔ درست نوشتن را به شاگردان رهنمایی نموده، بیت فوق را بر تختهٔ صنف بنویسید تا شاگردان از آن استفاده بهترکرده بتوانند.

تمرین منزل :

مطابق میل خویش یک مشق را تمرین کنید.

درس سیزدهم

نستعلیق با قلم نی

هدف: آموزش جمله نویسی خط نستعلیق بالای خط کرسی با قلم نی.

پرسشها :

❖ آیا قبلاً هنر خطاطی را تمرین کرده بودید؟

فعالیت :

مصراع فوق را به همین شکل بالای خط کرسی با قانونمندی آن بنویسید.

استادمحترم!

شاگردان را به گروپها تقسیم کنید و هرکدام اعضای گروپ را به نوشتن یک مصراع رهنمایی کنید در اخیر هر گروپ کار خویش را به گروپهای دیگر نشان داده، بعد کار هنری گروپ ها را پیش روی صنف به نمایش بگذارید.

تمرین منزل:

مطابق میل تان تمرین کنید.

درس چهاردهم

نستعلیق با قلم خود کار

هدف: آشنایی به نوشتن خط نستعلیق با قلم خودکار.

پرسشها:

❖ **د**رمحیط تان از کورس های خطاطی دیدن کرده اید؟

فعالیت:

مصراع فوق را به همین شکل بالای خط کرسی با در نظر گرفتن حرکت ها بنویسید.

استادمحترم!

بیت فوق را به همین شکل بر تختهٔ صنف بنویسید و در وقت نوشتن حرکتها را به شاگردان بگویید.

تمرین منزل :

خط بالا را چند بار تمرین کنید.

درس پانزدهم

نسخ با قلم نی

هدف : یاد گیری شاگردان از خط نسخ ذریعهٔ قلم نی.

پرسشها:

❖ نوشتن خط های برجسته و کلان چه مفهوم دارد؟

دِیوانهٔ تو هر دو جهان را چه کند

فعالیت :

مصراع فوق را به همین شکل با قلم نی بالای خط کرسی بنویسید.

استادمحترم!

از داشتن مواد و وسایل شاگردان خود را مطمین ساخته در قسمت نوشتن درست، آنهارا رهنمایی کنید.

تمرین منزل :

خط نسخ زیر را با قلم نی تمرین نمائید.

دِیوانهٔ تو هر دو جهان را چه کند

درس شانزدهم

نسخ با پنسل

هدف : آموزش ذریعهٔ قلم پنسل در خوش نویسی.

پرسشها:

❖ چند نوع هنر خطاطی را یاد گرفتید؟

دلم در قید آن دلبر مدام است

که رویش قبلگاهٔ خاص و عام است

فعالیت:

می توانید با درنظرداشت خط فوق یک بیت دیگر را مطابق میل خود بنویسید.

استادمحترم!

شاگردان را بگذارید که مطابق میل خویش یک جمله را بنویسند. شما تنها کارهـای ایشا ن را در کتابچه های آنها اصلاح کنید.

تمرین منزل:

به خط ذیل نگاه کنید و آن را چندین بار در خانه بنویسید.

دلم در قید آن دلبر مدام است

درس هفدهم

حروف شکسته

ا، ب

هدف: آشنایی شاگردان به نوشتن حرف (ا) واقسام حرف (ب) در خط شکسته.

پرسشها:

- ❖ آیا خط شکسته را از خط های دیگر تفکیک کرده میتوانید؟
- ❖ درشکل زیر چند رقم (ا،ب) نوشته شده است؟

فعالیت :

شکل بالا را با در نظر داشت خط کرسی بنویسید و حروف مرکب را از نظر شکل در خط نستعلیق بنویسید و در شکل زیر نگاه کنید.

استادمحترم!

دربارهٔ خط شکسته از نقطهٔ نظر فورم و قیافهٔ حروف به شاگردان معلومات ارائه بدارید و آنها را در قسمت درست نوشتن رهنمایی نمایید و شکل مرکب فوق را روی تختهٔ صنف بنویسید تا آنها رهنمائی شوند که این خط را با قلم نی و خودکار تمرین نمایند تا عملیه نوشتن درست مراعات شود.

تمرین منزل :

شکل فوق را تمرین نمایند.

درس هجدهم

(ج ، د)

هدف:آشنایی شاگردان به حروف مفرد شکسته.

پرسشها:

- ❖ آیا در یاد گیری خط شکسته علاقه دارید، چرا؟
- ❖ اگرخط شکسته را یاد بگیرید چه استفاده از آن کرده می توانید؟

فعالیت :

حروف را بالای خط کرسی مطابق شکل فوق بنویسید و حروف مرکبی که در خط نستعلیق نیست بنویسید و آن را در تمام در سها در نظر بگیرید.

استادمحترم!

حروف (ج) و (د) را بالای تختهٔ صنف به خط درشت بنویسید و شاگردان را متوجه حرکتهای دست شان بسازید.

تمرین منزل :

شکل بالا را چندین بار در خانه به تکرار تمرین نمایید.

درس نزدهم

(ر،س)

هدف: شنا خت و طرز نوشتن حروف مفرد و حروف مر کب.

پرسشها :

❖ مرکبات حروف خط شکسته با مرکبات حروف نستعلیق چه فرق دارند؟

فعالیت :

حرف های مفرد و مرکب را بنویسید ایـن عملیـه را در درس هـا ی آینـده در نظـر بگیرید.

استادمحترم!

مرکبات را بدون اساسات بر تختهٔ صنف بنویسید و در قسمت نوشتن حـروف مفـرد بالای خط کرسی شاگردان را را هنمایی کنید .

تمرین منزل:

شکل فوق را تمرین نمایند.

درس بیستم

(ص ،ط)

هدف : آموزش شاگردان با درست نوشتن حرف های مفرد و حروف مرکب.

پرسشها :

❖ اگر شما هنر خطاطی را فرا گرفتید با خواهر، برادر و همصنفان خود چه کمک می کنید؟

فعالیت :

شکل فوق را با در نظرداشت خط کرسی با مرکبات پایین چندین بار بنویسید.

استادمحترم!

مفرد و مرکب شکل فوق را بر تخته بنویسید و کار شاگردان را در کتابچه های شان اصلاح نمایید.

تمرین منزل :

هر دو شکل را چندین بار بنوسید.

درس بیست و یکم

(ع،ف)

هدف : آشنایی با اشکال حروف مفرد، مرکب و طرز نوشتن آنها.

پرسشها :

- ❖ آیا گفته می توانید که تا چه اندازه با فرا گیری خط شکسته علاقه مند شده اید؟
- ❖ آیا این خط را دوامدار تمرین می کنید، چرا؟

فعالیت :

حروف فوق را با دقت تمرین کنید و اشکال زیر را نیز با دقت دیده تمرین نمایید.

استادمحترم!

باشاگردا ن متواتر همکاری نموده، آنها را رهنمایی، تشویق و کمک کنید.

تمرین منزل :

در خانه تمرین نمایید.

درس بیست ودوم

(ق ،ک)

هدف : درک درست با نوشتن خط شکسته.

پرسشها:

❖ چرا این خط را تمرین می کنید معلومات دهید؟

فعالیت:

شاگردان به گروپ ها تقسیم شوند هر گروپ بین خود مشوره نموده هر کدام یکی از اشکال گذشته را بنویسند و غرض نمایش پیش روی صنف بیاویزند.

استادمحترم!

ببینید در شکل مرکب فوق طریقهٔ نوشتن تمام حروف مرکب با هم مشابه است تنها فرق آن ها سر کاف است اگر سرکاف برداشته شود به (ل) تبدل می شود.

تمرین منزل:

حروف مرکب، دوامدار تمرین شود.

درس بیست و سوم

(ل،م،ن)

هدف: آشنایی شاگردان با طرز نوشتن خط شکسته.

پرسشها:

❖ آیا شما در صنوف قبلی با همچو حروف آشنا بودید؟

❖ کی می تواند حروف شکسته را بر تختهٔ صنف بنویسد؟

فعالیت:

شاگردان شکل فوق را بالای خط کرسی بنویسند، در و قت نوشتن بسیار محتاط باشند و شکل را تمرین نمایند.

استادمحترم!

اشکال فوق را بر تختهٔ صنف کار نموده و کار های شاگردان را در کتابچه هنر خطاطی آنها اصلاح نمایید.

تمرین منزل:

مطابق میل تان تمرین کنید.

درس بیست و چهارم

(و،ه)

هدف: آشنایی با حروف مفرد مرکب خط شکسته.

پرسشها :

❖ آیا با نوشتن مفرد و مرکبات خط شکسته توانایی دارید؟

فعالیت :

شکل فوق را بالای خط کرسی منظماً بنویسید و کوشش کنید که در تمرینات خود جدی باشید و بعد شکل ذیل را بنویسید.

استادمحترم!

حروف مفرد و مرکب فوق را چندین بار بالای شاگردان تمرین نموده در قسمت نوشتن درست ایشان را همکاری نمایید.

تمرین منزل :

مفرد و مرکب خط شکسته مرتباً تمرین شود.

درس بیست و پنجم

(ی)

هدف: شناخت از حروف مفرد، مرکب و طرز نوشتن (ی)(ء)

پرسشها:

❖ همزه ((ء)) درکجا ها به کارمی رود؟

فعالیت :

شکل بالا و پایین را بالای خط کرسی طوری بنویسید که حروف در جای خود قرار بگیرند.

استادمحترم!

شکل فوق را بر تختهٔ صنف بنویسید تا شاگردان را رهنمایی کرده باشید و کارهای شان را در کتابچهٔ آنها اصلاح نمایید.

تمرین منزل :

حروف ء ، ی را چندین بار تمرین نمایید.

جدول حروف خط نستعلیق

حروف مفرد	حروف اول	حروف وسط	حروف آخر
ا			ا
ب	بـ بـ بـ	بـ بـ بـ	ب
ج	جـ جـ جـ	جـ جـ جـ	ج
د			د
ر			ر
س	سـ سـ سـ	سـ سـ سـ	س
ص	صـ صـ صـ	صـ صـ صـ	ص
ط		طـ طـ طـ	ط
ع	عـ عـ عـ	عـ عـ عـ	ع
ف	فـ فـ فـ	فـ فـ فـ	ف
ق	قـ قـ قـ	قـ قـ قـ	ق
ک	کـ کـ کـ	کـ کـ کـ	ک
ل	لـ لـ لـ	لـ لـ لـ	ل
م	مـ مـ مـ	مـ مـ مـ	م
ن	نـ نـ نـ	نـ نـ نـ	ن
و			و
ھ	ھـ ھـ ھـ	ھـ ھـ ھـ	ھ
ی	یـ یـ یـ	یـ یـ یـ	ی